

Bergen 3: Sinai - berg van de ontmoeting!

Liturgiesuggesties:

Gezang 288: 1, 2 en 8 of Opwekking 218 of Opwekking 224: 1, 2 en 5 of Opwekking 138

Psalm 68: 3

Exodus 19

Psalm 29: 1 en 2

Mattheüs 24: 27-35

Psalm 29: 4 en 6

Na verkondiging: Gezang 305: 1 en 2

Psalm 111: 3 en 4 OB

Psalm 111: 5 en 6 OB

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Bliksem, donder, onweer. Ben je d'r ook zo bang voor?

Ramen dicht. Stekkers van de t.v. en de radio en de computer uit het stopkontakt.

Het liefst ... met je hoofd onder het dekbed of onder de dekens.

Zo ver mogelijk wegkruipen. Ben je d'r ook zo bang voor?

Vroeger zei mijn opa altijd als het onweerde: 'Hoor, dat is de stem van God.'

God, die van Zich laat horen in het onweer.

In de donder en de bliksem.

Vandaag weten we wel beter.

We weten hoe het onweer ontstaat.

Natuurverschijnsel. Verklaarbaar.

Vroeger ... vroeger was het anders.

Misschien kent u het verhaal van Maarten Luther die tijdens een hevig onweer ... beloofde om monnik te worden.

Ik had een leraar op school die dat verhaal prachtig kon vertellen.

21 Jaar, was Maarten. Vlak naast hem sloeg de bliksem in.

Bang als 'ie was beloofde hij dat hij monnik zou worden, als de heilige Anna - de moeder van Maria, de moeder van Jezus - hem zou beschermen.

Nou Luther werd monnik.

En we denken nog altijd met dankbaarheid aan hem terug als één van de hervormers van de kerk van zijn dagen.

Maarten Luther, niet bang voor pausen en kardinalen.

Wel bang voor het onweer en voor God.

Bang voor de stem van God.

En toch ... misschien dat je het zelf ook wel eens hebt meegemaakt.

Dat je op ineens voelt ... dat je met God te maken hebt.

Dat je zijn stem hoort.

Dat Hij - in de donder en de bliksem - tot je spreekt.

Op vakantie in de bergen.

Wat kun je je dan klein voelen.

Klein voor die grote, machtige God.
Klein voor de Schepper van de hemel en van de aarde.

*

Na een tocht van drie maanden, gemeente, is het volk Israël aangekomen in het gebied van de Sinaï.

In één van de hooggelegen dalen wordt het tentenkamp opgeslagen.

1500 Meter hoog. Rondom zijn de bergketens.

Voor hun ogen verheft zich de Sinaï met zijn beide toppen.

De één is meer dan 2200 meter hoog. De ander meer dan 1900 meter.

Het moet voor Mozes een indrukwekkend ogenblik zijn geweest.

In gedachten denkt hij terug aan het verleden.

Want hier, in de hooggelegen dalen van de Sinaï, heeft hij jaren geleden de kudden van zijn schoonvader Jetho geweid.

Hier, op de hoogvlakte van de Sinaï, stond eens een struik in brand.

Een struik die niet door het vuur werd verteerd.

Hier, tegenover de berg van God, was het de HERE die Mozes wegriep bij zijn schapen om herder te worden van zijn volk.

Hier, bij de berg van de ontmoeting, gaf God de belofte dat Israël Hem eens zou dienen.

Nou, God heeft zijn woord gehouden.

De God van de bevrijding, die Zich bekend maakte als de Ik-ben-die-Ik-ben, als de HERE, ...

De God van de bevrijding heeft bewezen een God te zijn waar je op aan kunt.

En nu, nu is het zover.

Drie maanden na de doortocht door de Schelfzee van de dood.

Nu is het moment aangebroken dat Israël zijn Bevrijder zal ontmoeten.

Bij de Sinaï, de berg van de ontmoeting. God ontmoet ... zijn volk!

Weet u, broeders en zusters, jongelui, dat is geen toeval.

Dat is ... verkiezing!

Hier wordt een volk apart gezet - geheiligd - om de HERE te dienen.

Israël heeft dat niet aan zichzelf te danken. Integendeel.

God verkiest Zich - uit heel het menselijk geslacht - een volk van morrende, ondankbare honden.

Om volk van Hem te zijn.

Een heilig volk. Een volk van priesters, die Hem zullen dienen.

Gods wegen zijn soms ondoorgrondelijk.

Wat ziet God nu eigenlijk in zo'n weerspanning volk?

Een volk dat tegenover zijn Bevrijder wel zó on-dankbaar is geweest.

Eigenlijk had de God het maar beter aan hun lot kunnen overlaten.

Eigenlijk had God reden genoeg om te zeggen: 'Jullie zoeken het maar verder zelf uit.'

'Mij heb je blijkbaar niet nodig.'

'Het ga jullie goed, Ik trek mijn handen van jullie af.'

Is het met ons, broeders en zusters, jongelui, niet veel beter als met Israël?

Wat mopperen we niet vaak op elkaar en op de kerk.

Nooit doet de kerk het goed. Nooit doet God het goed.

Je verwachtingen van Hem zijn hooggespannen.
Je staat met je kinderen bij het doopvont.
Ook dan klinken Gods beloften.
Of je ligt samen geknield op de knielbank op de dag van je trouwen voor in de kerk.
Biddend om Gods zegen.
Maar wat brengt de HERE er van terecht in ons leven?
Je zoon of je dochter die niets meer met het geloof te maken wil hebben.
Je huwelijk dat meer een last dan een lust is geworden.
'Waar blijft U nu met wat U toen hebt beloofd, God?'
Afgezien van het feit dat je niet alles wat mis gaat in je leven op God kunt afschuiven
... je bent er immers zelf ook verantwoordelijk voor.
En vergeet niet, dat ook de satan en de wereld hun best doen om onze kinderen en
onzelf bij God vandaan te trekken.
Ook vandaag zijn er velen - als toen en als vandaag in Israël - die teleurgesteld zijn in
God.
Die het niet meer met Hem zien zitten.

Kijk nou eens terug in je leven.
Herinner je nog eens de goede momenten.
'Jullie hebben toch gezien - zegt de HERE - wat Ik met de Egyptenaren heb gedaan?'
Ja, inderdaad, dat hadden ze gezien.
Ze konden het zich nog levendig herinneren hoe de Egyptenaren door het water van
de Schelfzee verrast werden.
Heel dat angstige gebeuren lag nog maar kort achter hen.
Eerst hun eigen paniek toen ze opgesloten zaten tussen twee bergruggen en het
water van de Schelfzee vóór hen.
Het leger van Egypte achter hen.
Ingesloten van alle kanten, als ratten in een val.
En daarna de opluchting toen het water weggejaagd werd door de wind.
Toen God zelf een weg baande door de zee.
'Dat hebben jullie gezien', zegt de HERE.
'En jullie hebben ook gezien dat Ik je als op de vleugels van een arend gedragen heb.'
'Ik heb jullie hier bij Mij gebracht.'
'Hier, bij de Sinaï.'
'Bij de berg van de ontmoeting.'

*

Prachtig beeld, gemeente, dat de HERE hier gebruikt.
Gedragen op de vleugels van een arend.
Wanneer een jonge arend voor het eerst uit het nest weggegevlogen is, is hij vaak
nog niet in staat zelfstandig, op eigen kracht, in het nest terug te komen.
Dan komt één van de ouders en gaat onder het jong vliegen.
Dat jong kan nu op zijn rug gaan zitten.
En de arend draagt zijn jong op zijn vleugels terug naar het veilige nest.
'Zo heb Ik dat ook bij jullie gedaan', zegt de HERE tegen Israël.
'Jullie waren niet in staat om op eigen kracht te vliegen.'
'Maar Ik heb jullie op mijn vleugels gedragen.'
'Ik heb jullie hier naar de Sinaï gebracht.'
Hoe de HERE dat dan concreet heeft gedaan?

Ik denk aan het manna dat ze elke dag ontvingen.
Ik denk aan het water uit de rots.
Aan de overwinning op Amelek.
Aan de wolkkolom en de vuurkolom die de reisroute en het reistempo aangaf.
In dat alles droeg de HERE zijn volk.

Ook in Deuteronomium 32 - in het lied van Mozes - vinden we hetzelfde beeld.
We lezen in vers 10 en 11:
"Hij vond hem in een land van steppen in een woest land van gehuil in de wildernis.
Hij beschutte hem, lette op hem, bewaarde hem als een oogappel.
Als een arend, die zijn broedsel opwekt, over zijn jongen zweeft, zijn wieken uitspreidt,
er één opneemt en hem draagt op zijn vlerken."
Betrek dat vanmorgen maar gerust op je eigen leven.
Op eigen kracht ben je niet in staat om het land dat God je heeft beloofd ... te vinden.
Je verdwaalt - zonder Gods hulp - zo gemakkelijk op de reis door je levenswoestijn.
Telkens zijn er van die momenten waar je vastloopt.
Waarin je geen uitweg ziet.
En achteraf, achteraf moet je zeggen ... God heeft me op zijn vleugels gedragen.
Toen ik me niet sterk genoeg voelde ... waren het zijn vleugels die me opvingen.
Is dat nou iets voor oude en oudere mensen?
Voor mensen die al een heel leven achter zich hebben?
Ik denk dat ook als je jong bent het een geweldige bemoediging voor je kan zijn.
Om te weten dat er een God is die je opvangt.
Die je niet los laat - ook als je je ouderlijk nest hebt verlaten.
Als op vleugels van een arend gedragen.
Ik denk dat in de tijd van de Bijbel de arend wel de grootste vogel geweest zal zijn.
Met een enorme spanwijdte van z'n vleugels.
Het kan haast niet misgaan - denk je dan.
Er is altijd wel een plekje om op Gods vleugels veilig te kunnen landen.

*

Na drie maanden reizen en trekken, gemeente, van woestijn naar woestijn, van Sun naar Sin naar Sinaï, komt Israël aan bij de berg van de ontmoeting met God.
Hier zal het verbond tussen de HERE en zijn volk beslag krijgen.
'Als jullie aandachtig naar Mij luisteren en mijn verbond bewaren, zullen jullie Mij uit alle volken ten eigendom zijn, want de ganse aarde behoort Mij.' (vs. 5)

Waarom, broeders en zusters, jongelui, verkiest de HERE nu Israël boven alle andere volken?

Hij is toch de Schepper van alles en van allen?
In dat opzicht staat Israël toch op één lijn met alle andere volken?
Dat de HERE dan toch Israël tot zijn bijzonder eigendom maakt ...
Dat de HERE toch met dít volk zijn verbond sluit ... dat is niet te danken aan een voorsprong die Israël heeft op de andere volken.
Zo'n voorsprong is er niet. Heel de aarde met allen die erop wonen is van de HERE.
Als je vraagt waarom de HERE dat dan doet, kom je op het punt waarop de Bijbel over verkiezing begint te spreken.
Dat was het geval bij Israël.

Deuteronomium 7: 6-8:

"U heeft de HERE uw God uitverkoren om zijn eigen volk te zijn, niet omdat ge talrijker waart, maar omdat de HERE u liefhad."

Verkiezing, broeders en zusters, jongelui, heeft altijd te maken met liefde. Liefde van God. Bewijs van zijn onpeilbare genade. Maar vergeet niet ... je kunt die verkiezende liefde van God ook verspelen. Al bij de Sinaï moet Mozes aan het volk Gods woorden doorgeven: "Als jullie aandachtig naar Mij luisteren en mijn verbond bewaren, dán zullen jullie Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk." (vs. 6) Israël zal een heel apart volk zijn, een koninkrijk van priesters. Maar ze kunnen dat slechts blijven als ze zich ook als zodanig gedragen.

*

Een koninkrijk van priesters. Bij de Sinaï, de berg van de ontmoeting met God, wordt een koninkrijk gesticht. Een koninkrijk van priesters. Dat is wel heel bijzonder. Koninkrijken worden gekenmerkt door kracht en geweld. Door legers en koningen. Bij Israël moet dat anders zijn. Gods volk moet niet uit zijn op politieke macht. Israël heeft een priesterlijke taak te vervullen in de wereld. Dat was toen. Ik denk dat dat vandaag de dag nóg zo moet zijn. Israël is uitverkoren om verzoening door te geven. Om voorbede te doen voor de wereld. Om zichzelf op te offeren aan God. Een mooiere taak kan een volk niet hebben. In het Nieuwe Testament schrijft de apostel Petrus dat ook de gemeente van Jezus Christus deze taak is toevertrouwd. (1 Petrus 2:9).

Om z'n verkiezing vast te maken moet Israël dus Gods verbond bewaren. Het moet zich houden aan de verbondsregels die de HERE in Exodus 20 gaat afkondigen. De Tien Woorden, de Tien Geboden ... als de leefregels van Gods verbond. En Israël stemt daarmee in. Vrijwillig gaat het volk van Abraham, Isaäk en Jacob, akkoord met de regels van Gods verbond. "Alles wat de HERE gesproken heeft, zullen wij doen." (vs. 8)

*

Maar voordat het zover is, voordat het verbond met de HERE gesloten kan worden, moet iedereen zich voorbereiden op de ontmoeting met de HERE. Dat staat te gebeuren. De HERE en Israël zullen elkaar straks ontmoeten. Dan zal het verbond gesloten worden. Wie God wil ontmoeten, broeders en zusters, jongelui, zal zich daarop moeten voorbereiden. De HERE wil niet oog in oog staan met een volk dat zich niet gereinigd heeft. Ze moeten zich heiligen.

Zich afzonderen van wat in de ogen van de HERE ... onrein is.
En als uiterlijk symbool daarvan moeten ze hun kleren wassen.

Verder moet ook de berg Sinaï geheiligd worden. Afgerasterd.
Want wie Gods majesteit te dicht nadert ... wordt gedood.
Mozes daalt weer van de berg af om - als een middelaar tussen God en de mensen -
Gods woorden door te geven.
Drie/vier keer gaat Mozes in Exodus 19 de berg op en af.
In de stilte, de afzondering, in de verborgenheid overlegt hij met de HERE.
Hoog boven het aardse bestaan ontvangt Mozes de leefregels voor Israël.
Na overleg met de oudsten en de goedkeuring van het volk zelf klimt Mozes weer op
tot God. Tot vier keer toe.
Zo bereidt God zijn komst voor!

*

En dan gebeurt het. Op de derde dag.
Bij het aanbreken van de dag rolt de donder over de Sinaï.
Bliksemschichten schieten alle kanten uit vanuit een zware wolk die op de berg hangt.
Er klinkt het geluid van zeer harde bazuinen.
De Sinaï rookt als een oven en begint op haar grondvesten te schudden.
Het is, gemeente, allemaal erg overweldigend en indrukwekkend.
Het is alsof de hele wereld vergaat.
Zo angstaanjagend dat het volk straks zal zeggen: 'Dit kunnen we niet nog eens
verdragen; we zouden het niet overleven.' (20:19)
Het is om bang van te worden.
Om zo ver mogelijk weg te kruipen voor het geweld dat van de hemel op de aarde
neerdaalt.
Het volk Israël - Mozes heeft het uit het tentenkamp, de legerplaats, naar de voet van
de berg geleid ...
Het volk Israël staat te trillen op de benen. Van ontzag.
Men beseft: Hier staan we voor Gods aangezicht.
Hier horen we stem van God zelf.
Hier ontmoeten we God zelf!

En temidden van al dit geweld roept de HERE Mozes nog eens de berg op.
Daar benadrukt de HERE dat elke poging van het volk om dichterbij te komen om iets
van Hem te zien, fataal zal aflopen.
Mozes is van mening dat het volk dat niet zal proberen.
Het is gewaarschuwd.
Toch moet die waarschuwing herhalen.
Want de verleiding om God te willen zien is sterk.
Maar God is voor een mens niet te zien.
Hij komt wel neer op de Sinaï.
En Hij gaat tot het volk spreken.
Maar Hij is niet te zien.

*

Het is alsof de HERE Zich te midden van die verschrikkelijke natuurkrachten in zijn
element voelt. God verschijnt.

Nu niet in een brandende struik, maar met macht en majesteit.
In een oogverblindend en oorverdovend natuurgeweld.

Wij staan, broeders en zusters, jongelui, niet meer aan de voet van de Sinaï.
Daar werd het oude verbond gesloten, zegt de schrijver van de brief aan de
Hebreeën.

Wij hebben niet te maken met die donkere wolk, met de donder en de bliksem en de
bazuin die toen klonk.

Wij horen niet de stem van God die sprak vanaf de berg.

Wij leven onder een ander, een nieuw verbond.

Niet Mozes is onze middelaar, maar Jezus.

Hij is de Middelaar van het nieuwe verbond (Hebr. (:15; 12:24).

Wij horen vandaag niet Gods stem direkt tot ons spreken. Niet direkt.

Maar overal waar in het evangelie Jezus naar de mensen toekomt, spreekt God.

In Jezus, zijn Zoon, heeft God ons het achterste van zijn tong laten zien.

Jezus zelf is de weg waarlangs God, de Schepper, ook vandaag nog, tot ons spreekt.

Woorden van genade en van liefde.

Maar ook woorden van gerechtigheid en van oordeel.

Wanneer je die woorden van Jezus tot je laat doordringen ...

Wanneer je die woorden van Jezus bezit van je laat nemen ... wil je niets liever dan
God als een priester te willen dienen.

Dan wil je leven zoals God dat van je vraagt.

Dan zijn Gods verbondsregels - de Tien Woorden - ook voor jou geen knellende
geboden en verboden, maar leefregels die jouw relatie met God en die met je naaste
willen laten groeien.

Niet je eigen-ik staat dan voorop, maar God wil je dienen en je naaste als jezelf.

*

We mochten, broeders en zusters, jongelui, vanmorgen, op de Sinaï, op de berg van
de ontmoeting, over de schouders van Israël meekijkend ... getuige zijn van één van
de machtigste openbaringen van Gods heerlijkheid.

In het Nieuwe Testament lezen we dat wij zélf eens zo'n verschijning van God zullen
meemaken.

Dat zal zijn op de dag dat de Zoon des Mensen, de Here Jezus Christus, met grote
macht en majesteit, op de wolken van de hemel naar de aarde terug zal komen.

Dan zullen de oude hemel en de oude aarde met vuur vergaan.

Ook dan zal de bazuin klinken.

God komt. Als Koning.

Een nieuwe toekomst begint.

Reinig je en bereid je daarop voor.

Elke dag van je leven!

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 7 september 1997

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !